

Malmö stad

Miljöförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum: 2025-09-01

Vår referens:

Karin Hjalmarsson Jurist

Epost:

karin.hjalmarsson@malmo.se

Diarienummer:

MN-2025-7886

Remiss från Justitiedepartementet - Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87)

Sammanfattning

I remissen Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel föreslås bland annat att korruptionsbrotten samlas i en ny lag, att straffansvaret för mutbrott förtydligas och att straffbestämmelsen om handel med inflytande utvidgas och förtydligas. Utredningen föreslår även att två nya brott införs, missbruk av offentlig ställning och oaktsam finansiering av korruptionsbrott, liksom skärpta straffskalor för tjänstefel. Syftet med förslagen är att göra lagstiftningen mer effektiv och ändamålsenlig.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2025-09-01
- Förslag till yttrande, daterat 2025-09-01
- SOU 2025:87 - Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel

Beslutsplanering

Miljönämnden 2025-09-25

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt remissen Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel till bland annat miljönämnden för samråd.

Utredningens övergripande uppdrag har varit att se över den straffrättsliga lagstiftningen om korruption och tjänstefel i syfte att säkerställa att den är effektiv, ändamålsenlig och anpassad till Sveriges internationella åtaganden.

Utredningen har tillsatts mot bakgrund av den kritik som har riktats mot den straffrättsliga korruptionslagstiftningen och det behov som finns av att

säkerställa att lagstiftningen är anpassad till dagens utmaningar, såsom den organiserade brottsligheten. Korruption och otillåten påverkan är verktyg för den organiserade brottsligheten för att skaffa sig makt och inflytande. Därtill är insiderverksamhet och infiltration ett växande problem i svensk offentlig förvaltning. Ett särskilt riskområde för korruption är offentlig upphandling. Kontrollsystem och regelverk måste därför anpassas till ett samhälle där det offentliga fullgör en allt större del av sina åtaganden genom upphandlingar.

Utredningen föreslår bland annat att en ny särskild lag om korruptionsbrott införs där reglerna kring mutbrott, otillbörlig påverkan och relaterade handlingar samlas och förtydligas. Utredningen föreslår även att straffskalorna skärps, särskilt för grova brott, och att bestämmelserna kring handel med inflytande utvidgas.

Utredningen föreslår dessutom att ett nytt straffansvar, oaktasam finansiering av korruptionsbrott, införs. Detta syftar till att skapa incitament för företag att vidta förebyggande åtgärder som minskar risken för att mutbrott begås eller att företaget oavsiktligt bidrar till att mutor betalas. Utredningen föreslår även att ytterligare ett nytt brott införs; missbruk av offentlig ställning. Detta eftersom utredningen ser behov av att stärka ansvaret för missbruk och otillbörligt utnyttjande av allmänna medel, bland annat i samband med offentliga upphandlingar. Samtidigt skärps gränserna för när ett tjänstefel ska kunna anses som ringa och därmed undantagen från straffansvar, vilket syftar till att minska utrymmet för att allvarliga eller systematiska överträdelser avfärdas som mindre betydelsefulla.

Avslutningsvis förslås att svensk domstols möjlighet att döma för korruptionsbrott begångna utomlands utökas, bland annat genom att i vissa fall ta bort kravet på att brottet också måste vara straffbart i det land där det begåtts.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Konsekvensbeskrivning

Den föreslagna straffbestämmelsen om missbruk av offentlig ställning omfattar även förtroendevalda i kommuner. Det innebär att ledamöter i kommunfullmäktige och andra beslutande organ i större utsträckning än tidigare kan hållas straffrättsligt ansvariga för åtgärder som med uppsåt strider mot lag och syftar till att gynna eller missgynna någon. Förslaget påverkar emellertid inte det kommunala självstyret. De enda praktiska konsekvenserna som förväntas uppstå för kommuner är, enligt utredningen, ett behov av ökade resurser för information och utbildning kring de nya reglerna. Detta bedöms kunna finansieras inom ramen för befintliga anslag.

Miljöförvaltningens bedömning

Enligt miljöförvaltningens mening är det viktigt att säkerställa att det korruption och tjänstefel bekämpas på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, men anser att förslagen om de nya och utökade straffbestämmelserna bör utredas och analyseras närmare. Miljönämnden avstyrker därför förslaget om införandet av det nya brottet missbruk av offentlig ställning.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Ulrika Bodenäs
Avdelningschef
Kansli och juridik

